

وزارت تحصیلات عالی

دانشگاه کاتب

معاونت امور محصلان

طرز العمل سیستم آموزشی کریدت (دوره ماستری)

سال تحصیلی: 1399

مقدمه

این طرز العمل جهت انسجام امور مربوط به انتخاب کریدت، تأجیل و ... بر مبنای لایحه کریدت وزارت تحصیلات عالی و مصوبات شورای رهبری دانشگاه کاتب تهیه شده است.

تعریف: هر کریدت درس، مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی ۴۸ ساعت، کارآموزی یا کارورزی (کار در عرصه) ۶۴ ساعت، در طول یک سمستر تدریس می شود. در مورد رشته هایی که دارای پروژه هستند، مدت اجرای پروژه متناسب با کریدت آن توسط استاد مربوط تعیین می شود.

در نظام کریدت، ارزش هر درس با تعداد کریدت های آن درس سنجیده می شود و کامیابی یا ناکامی محصل در یک درس به همان درس محدود است.

فصل اول: شرایط پذیرش

ماده ۱- شرایط ورود به دوره به شرح زیر است:

۱. داشتن شرایط عمومی ورود به تحصیلات تکمیلی طبق ماده چهارم فصل دوم لایحه تحصیلات عالی دوره ماستری وزارت تحصیلات عالی.
۲. داشتن دیپلوم پایان دوره لیسانس با فیصدی بالاتر از ۶۵ و یا معادل آن همراه با تأیید وزارت تحصیلات عالی.
- تبصره:** سند معادل لیسانس برای ورود به این دوره فاقد اعتبار است.
۳. برخورداری از توانایی ذهنی، جسمی و دانش لازم و متناسب با رشته تحصیلی.
۴. طبق مقررات وزارت تحصیلات عالی در صورتی که بین مقطع لیسانس و ماستری تفاوت رشته وجود داشته باشد، باید حد اقل ۶۰٪ انطباق میان رشته تحصیلی مقطع لیسانس با رشته مدنظر وجود داشته باشد و محصل باید یک یا دو سمستر را دروس پیشنهادی به تشخیص کمیته مصاحبه کننده اخذ نمایند.
- تبصره:** بررسی و سنجش مشابهت میان رشته ها برعهده بورد تحصیلات تکمیلی می باشد که قبل از شروع ثبت نام کانکور مشخص گردیده و به اداره ثبت نام ارسال می گردد.
۵. موفقیت در آزمون کتبی و شفاهی ورودی مقطع ماستری، که بنابر اقتضای هر رشته یکی از زبانهای بین المللی در آزمون شامل می گردد.

۵. داشتن توانایی مالی کافی برای پرداخت فیس.

۶. انتخاب محصل واجد شرایط بر اساس رقابت آزاد انجام می شود.

ماده ۲: آزمون کتبی و شفاهی به شرح زیر است:

۱. در ارزیابی، حداکثر امتیاز در آزمون شفاهی ۴۰٪ و در آزمون کتبی ۶۰٪ می باشد.

ماده ۳: بعد از برگزاری کانکور و مصاحبه علمی، داوطلبان بر اساس بالاترین نمرات و ظرفیت در هر رشته انتخاب می گردند.

ماده ۴: معاونت امور محصلان از شفافیت در روند جذب محصلان نظارت می نماید.

فصل دوم: نظام آموزشی

ماده ۵: ساختار نصاب تحصیلی

۱. نظام تحصیلی دوره ماستری بر اساس سیستم کربدیت می باشد.
 ۲. اداره برنامه ماستری زیر نظر بورد تحصیلات تکمیلی دانشگاه می باشد.
 ۳. دوره ماستری دانشگاه مشتمل بر کربدیت های درسی و تحقیقی می باشد. تعداد کل کربدیت های درسی دوره ماستری، با احتساب کربدیت پایان نامه، برحسب رشته، حداقل ۴۰ کربدیت و حداکثر ۵۴ کربدیت است.
- تبصره ۱:** طبق مقررات وزارت تحصیلات عالی در صورتی که بین مقطع لیسانس و ماستری تفاوت رشته وجود داشته باشد اولاً باید حد اقل ۶۰٪ انطباق میان رشته تحصیلی مقطع لیسانس با رشته مدنظر وجود داشته باشد ثانیاً محصل باید یک یا دو سمستر را دروس پیشنیاز به تشخیص کمیته مصاحبه کننده اخذ نمایند.
- تبصره ۲:** چنانچه به تشخیص بورد تحصیلات تکمیلی، گذراندن تعدادی از کربدیت های درسی دوره لیسانس، به عنوان دروس کمبود یا جبرانی برای محصل ضروری تشخیص داده شود، وی مکلف است آن دروس را بر اساس برنامه مصوب، اضافه بر کربدیت های درسی مقرر در دوره ماستری بگذراند. تعداد دروس جبرانی در هر رشته حداکثر ۲۴ کربدیت است.
- تبصره ۳:** در انتخاب دروس اولویت با دروس جبرانی است، تعیین تعداد و نوع دروس و زمان انتخاب آنها در چهار چوب برنامه مصوب، بر عهده بورد تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.
- ماده ۵:** تعداد کربدیت پایان نامه ماستری برای همه رشته ها بین ۴ تا ۱۰ کربدیت درسی، مطابق برنامه مصوب بورد تحصیلات تکمیلی است.

ماده ۶: محصل دوره ماستری مجاز است در هر نیمسال تحصیلی بین ۸ تا ۱۲ کربدیت درسی را انتخاب کند.

تبصره ۱: در آخرین نیمسال تحصیلی، ثبت نام محصل در کمتر از ۸ کربدیت درسی بلامانع است.

تبصره ۲: در شرایط خاص، کمیسیون موارد خاص در زمینه فیصله می نماید.

ماده ۷: طول دوره تحصیل و تقویم آکادمیک

۱. طول دوره تحصیل برای محصل دوره ماستری ۳ سال (۶ سمستر) می باشد.
- تبصره ۱:** هر سال شامل دو سمستر بهاری و خزان می باشد.
- تبصره ۲:** هر سمستر شامل ۱۶ هفته درسی است و هر کربدیت درسی برابر با ۵۰ دقیقه می باشد.
۲. ادامه تحصیل محصل در سمستر پنجم با اجازه استاد راهنمای پایان نامه و تأیید مدیریت تحصیلات تکمیلی امکان پذیر است.
 ۳. محصلی که در سمستر ششم موفق به دفاع از پایان نامه خود نشده است و یا کربدیت های درسی خود را موفقانه سپری نکرده باشد از تحصیل منفک می گردد.
 ۴. ادامه تحصیل محصل در سمستر هفتم و یا بالاتر از آن منوط به کسب اجازه کتبی از وزارت تحصیلات عالی و کمیسیون موارد خاص می باشد.

فصل سوم: محصلان

ماده ۸: کامیابی و ناکامی در مضمون

۱. نمره کامیابی در مضامین مقطع ماستری ۶۰ می باشد.
 ۲. در صورت ناکامی در یک مضمون، محصل موظف است که در سمستر های بعدی آن را انتخاب نماید.
 ۳. در صورتی که اوسط نمرات محصل در یک سمستر پایینتر از ۶۵٪ گردد، محصل مشروط محسوب می گردد و ملزم به سپردن تعهد کتبی می باشد.
 ۴. محصلی که اوسط نمرات آن در دو سمستر متوالی کمتر از ۶۵٪ گردد از دانشگاه منفک می گردد.
 ۵. هر گاه محصل نصف مجموع گزیدت انتخابی خویش را در یک سمستر ناکام گردد، محصل ناکام سمستر نامیده می شود، و باید دروس ناکامی خویش را تکمیل نماید.
- تبصره ۱: سمستری که در آن محصل دروس ناکامی سمستر قبل (ناکام سمستر) را اخذ می نماید، تکرار سمستر نامیده می شود، که سمستر کامل محاسبه نگردیده اما شامل سنوات محصل می گردد.
- تبصره ۲: محصلی که دو بار در عین سمستر ناکام سمستر گردد، از دانشگاه منفک می گردد.

ماده ۹: حضور و غیاب

۱. حضور محصل در تمامی برنامه های آموزشی و تحقیقاتی ضروری است. در صورتی که بیش از یک چهارم جلسات (چهار جلسه از مجموع شانزده جلسه) غیر حاضری نماید از امتحان آن درس محروم می گردد.
۲. غیر حاضری در امتحان پایان سمستر به منزله اخذ نمره صفر در امتحان نهایی است.

ماده ۱۰: تعداد محصل در هر صنف

تعداد محصلان در هر صنف حداقل ۹ نفر و حد اکثر ۳۰ نفر می باشد.

ماده ۱۱: حذف و اضافه

محصل در دو هفته اول هر سمستر می تواند مضمون یا مضامینی را حذف یا اضافه نماید مشروط به اینکه حداقل و حداکثر گزیدت هر سمستر را مراعات کرده باشد.

ماده ۱۲: ارزیابی

محصلان در هر سمستر دو نوع ارزیابی کتبی (امتحانات میان سمستر و پایان سمستر) خواهند داشت.

ماده ۱۳: نحوه ارزیابی

نمره هر مضمون از ۰- ۱۰۰ محاسبه، و از مجموع ارزیابی های ذیل حاصل می شود:

۱. ده فیصد از فعالیت های صنفی.
۲. بیست فیصد برای ارائه سمینار یا مقاله.
۳. بیست فیصد برای امتحان میان سمستر.
۴. پنجاه فیصد از امتحان پایان سمستر.

ماده ۱۴: تأجیل

۱. محصل می‌تواند در صورت موافقت مدیریت تحصیلات تکمیلی حداکثر دو سمستر به صورت متوالی یا متناوب تأجیل اخذ نماید.
 ۲. تأجیل در میعاد تحصیلی شامل نمی‌گردد.
 ۳. زمان درخواست برای تأجیل، حداکثر پایان هفته سوم سمستر تحصیلی می‌باشد.
 ۴. محصل نمی‌تواند در سمستر اول درخواست تأجیل دهد.
- تبصره:** در خصوص موارد استثناء، کمیسیون موارد خاص تصمیم می‌گیرد.

ماده ۱۵: انصراف از تحصیل

۱. انصراف از تحصیل باید به صورت کتبی و در فرم مشخص طی مراحل گردد.
 ۲. محصل تا یک ماه فرصت دارد که از انصراف اعلام شده صرف نظر نماید و بعد از یک ماه انصراف آن قطعی می‌باشد.
 ۳. محصل انصرافی اجازه اشتراک در امتحان کانکور و تحصیل دوباره را دارد.
- تبصره:** محصلی که بنا به دلایل قانونی، امنیتی و یا ارتکاب جرایم اخراج شده باشد، نمی‌تواند دوباره در آزمون ورودی دوره ماستری شرکت کند.

فصل چهارم: پایان نامه

- ماده ۱۶:** محصل دوره ماستری که تمام دروس را به پایان رسانیده باشد موظف است تحت نظر یک استاد راهنما، پایان نامه تحصیلی خود را در یک زمینه تخصصی مربوط به رشته خود انجام دهد.
- ماده ۱۷:** محصلانی که گریدت درسی شان تمام شده و پایان نامه خود را تدوین می‌نمایند، تا زمانی که از تیزس خود موفقانه دفاع نکرده‌اند، باید در شروع هر سمستر برای تمدید سمستر خود اقدام نموده و فیس ثابت را پرداخت نمایند و انجام همه امور تحصیلی و اداری منوط به آن می‌باشد.

ماده ۱۸: تعیین استادان راهنما و مشاور

۱. محصل باید طرح پایان نامه خود را تحت نظر یکی از اساتید همان رشته تدوین و پس از امضای استاد، آن را به بورد جهت تصویب عنوان و تأیید استاد به حیث راهنما ارایه نماید.
- تبصره:** استاد راهنما باید دارای مدرک دکترا یا حداقل مرتبه پوهنوال با پنج ساله سابقه تدریس یا دارای مجوز رسمی از معاونت علمی - تدریسی بوده و باید ظرفیت مجاز پذیرش محصل را داشته باشد.
۲. در موارد خاص که وجود استاد راهنمای دوم به تأیید گروه ضروری تشخیص داده شود، استاد راهنمای دوم با تأیید بورد تحصیلات تکمیلی استاد راهنمای مشترک انتخاب می‌شود.
 ۳. استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و پس از تأیید مدیریت تحصیلات تکمیلی تعیین می‌شود.
- تبصره:** استاد مشاور باید حد اقل دارای مدرک ماستری یا رتبه علمی پوهندوی باشد.

ماده ۱۹: تصویب موضوع پایان نامه

۱. محصل موضوع پایان نامه را با موافقت استاد راهنما یا اساتید مربوطه انتخاب و با کمک و هدایت وی فرم تصویب موضوع پایان نامه (فرم شماره ۱) را تکمیل نموده و در هفت نسخه که توسط استاد راهنمای پیشنهادی امضا شده باشد، به بورد ماستری جهت تصویب تحویل دهد.

تبصره: محصل می‌تواند مراحل آغازین پایان نامه خود (انتخاب موضوع و تحقیق پیرامون آن) را در دوران تدریسی شروع نماید.

۲. محصل باید فرم تصویب موضوع پایان نامه را حداکثر تا یک ماه پس از شروع سمستر سوم تحصیلی برای تصویب در بورد، به اداره تحصیلات تکمیلی ارائه دهد. در غیر این صورت، عواقب این تأخیر بر عهده محصل است.

۳. تصویب نهایی موضوع پایان نامه در بورد تحصیلات تکمیلی و با تأیید اکثریت آرا انجام می‌شود.

۴. موضوع تصویب شده در بورد تحصیلات تکمیلی در صورت جلسه بورد ثبت و برای محصل، استاد راهنما و مشاور احکام جداگانه از سوی اداره تحصیلات تکمیلی صادر می‌شود.

ماده ۲۰: اجرای پایان نامه

۱. زمان شروع پایان نامه در صورت تأیید در بورد تحصیلات تکمیلی از زمان تأیید موضوع پایان نامه در بورد تحصیلات تکمیلی می‌باشد.

۲. محصل موظف است تا پایان تحقیق هر سه ماه یک بار فرم گزارش سه ماهه را زیر نظر استاد راهنما تهیه و پس از تأیید استاد راهنما به مدیریت تحصیلات تکمیلی ارائه نماید. (فرم شماره ۳).

۳. محصل موظف است در پایان سه ماه اول یا دوم نتایج تحقیق خود را با حضور استاد راهنمای اصلی به صورت شفاهی در دیپارتمنت ارائه نماید. ارزیابی گزارش شفاهی را اعضای دیپارتمنت انجام می‌دهند و نتیجه آن را به مدیر تحصیلات تکمیلی ارسال می‌کند (فرم شماره ۴).

ماده ۲۱: نگارش پایان نامه

نگارش پایان نامه باید به زبان های رسمی کشور و در صورت تأیید بورد ماستری می‌تواند به زبان انگلیسی نیز تدوین و ارایه گردد.

تبصره: در موارد استثنایی، نگارش پایان نامه برای رشته های زبان خارجی و زبان شناسی با مجوز از معاونت علمی تدریسی، می‌تواند به زبان رشته مربوطه باشد.

ماده ۲۲: دفاع از پایان نامه

۱. دفاع از پایان نامه حداقل سه ماه پس از تصویب موضوع پایان نامه در بورد تحصیلات تکمیلی امکان پذیر می‌باشد.

۲. تاریخ دفاع از پایان نامه حداکثر در محدوده زمانی مجاز آموزشی محصل است.

۳. محصل پس از تکمیل پایان نامه خود باید:

اولاً- فرم درخواست تشکیل جلسه دفاع را تکمیل و به امضای اساتید راهنما و مشاور خود مبنی بر آماده دفاع بودن رسانده و امضای مدیریت تحصیلات تکمیلی و معاونت علمی تدریسی را نیز اخذ نماید.

ثانیاً- نسخه کامل و نهایی پایان نامه خود را جهت داوری به اداره تحصیلات تکمیلی تحویل دهد.

۴- استاد داور می‌تواند در خلال حداکثر ۲۸ روز پایان نامه را دقیق مطالعه و مورد ارزیابی علمی و نقادانه قرار داده و برای حضور در جلسه دفاع اظهار آمادگی نماید.

۵- پس از اعلام آمادگی استاد داور به محصل اطلاع داده می شود که برای تعیین وقت و هماهنگی میان اساتید راهنما، مشاور، داور و نماینده تحصیلات تکمیلی فرم شماره ۶ را تکمیل کرده، ساعت و تاریخ دقیق جلسه دفاع را تعیین نماید.
۶- محصل علاوه بر داور برای اساتید راهنما و مشاور خود نیز نسخه نهایی پایان نامه خود را برای جلسه دفاع تحویل دهد.

ماده ۲۳: ترکیب اعضای هیأت داوران به صورت زیر است:

- نماینده بورد تحصیلات تکمیلی
- استاد راهنما (یا استادان راهنما در موارد خاص)
- استاد مشاور (در صورت وجود استاد مشاور)
- ۱ نفر داور

تبصره ۱: جلسه دفاع با حضور استاد راهنما، داور و نماینده بورد تحصیلات تکمیلی رسمیت پیدا می کند.

تبصره ۲: داور، در مشورت با آمر دیپارتمنت، و از استادان رشته مربوطه از سوی اداره تحصیلات تکمیلی انتخاب می شود.

تبصره ۳: انتخاب استاد مشاور الزامی نیست و در مورد لزوم داشتن استاد مشاور بنا بر مقتضیات رشته، بورد تحصیلات تکمیلی تصمیم می گیرد.

تبصره ۴: فرم های ارزیابی مستندات پژوهشی (فرم شماره ۷) که در جلسه دفاع تکمیل خواهد شد، به همراه مدارک دفاع به نماینده تحصیلات تکمیلی (ماستری) تحویل داده می شود.

ماده ۲۴: در پایان جلسه دفاع، هیأت داوران در حضور نماینده تحصیلات تکمیلی و به طور محرمانه فرم شماره ۸ را تکمیل کرده و به وی تحویل می دهند. نمره نهایی پایان نامه از اوسط نمرات اعضای هیأت داوران از سقف ۹۵ نمره داده می شود. ۵ نمره دیگر مربوط به مقاله استخراجی از پایان نامه می باشد.

تبصره: در صورتی که محصل مقاله استخراجی از پایان نامه خود داشته باشد و پذیرش آن را از اداره تحقیقات دانشگاه و یا نشریات معتبر علمی و پژوهشی اخذ کرده باشد حداکثر از ۱ تا ۵ نمره بر مجموع نمرات وی افزوده خواهد شد و تعیین آن نیز از سوی ارزیاب های مقاله انجام می شود.

ماده ۲۵: مراحل پس از دفاع از پایان نامه

۱. نماینده بورد تحصیلات تکمیلی باید کلیه مدارک مربوط به دفاع را بعد از برگزاری جلسه دفاع به تأیید معاون علمی-تدریسی دانشگاه برساند.

۲. در صورتی که پایان نامه مورد قبول هیأت داوران قرار نگیرد، محصل می تواند در مدتی که از حداکثر زمان مجاز تحصیل وی تجاوز نکند، پایان نامه خود را تکمیل و حداکثر یک بار دیگر در زمانی که هیأت داوران تعیین می کنند، از آن دفاع کند.

تبصره: هرگونه تمدید زمان مجاز تحصیل طبق طرز العملهای دانشگاه و با رعایت مقررات و قوانین جاری دانشگاه انجام می شود.

۳. در صورت نیاز به اصلاحات در پایان نامه، محصل موظف است حداکثر طی یک ماه اصلاحات پایان نامه را انجام دهد. در غیر این صورت مطابق مقررات دانشگاه با وی برخورد خواهد شد.

۴. تمام اصلاحات باید طبق فرم اصلاحیه به تأیید و امضای استاد داور و راهنما برسد.

ماده ۲۶: تحویل نسخه نهایی پایان نامه و تسویه حساب

محصل، پس از انجام اصلاحات نهایی، آخرین نسخه از پایان نامه خود را در ۶ نسخه صحافی شده همراه یک نسخه CD حاوی فایل های Word و Pdf که دقیقاً مطابق نسخه چاپی باشد، باید به اداره تحصیلات تکمیلی تحویل دهد. نگارش و تحویل نسخه نهایی پایان نامه، طبق آخرین شیوه نامه مصوب بورد تحصیلات تکمیلی صورت می گیرد.

ماده ۲۷: موارد خاص

موارد خاص و مواردی که در این آیین نامه پیش بینی نشده اند از طرف دیپارتمنت مربوط به بورد تحصیلات تکمیلی ارجاع و پس از تصویب در شورای علمی دانشگاه قابل اجرا می باشد.

فصل پنجم: فراغت از تحصیل

ماده ۲۸: شرایط فراغت

۱. کسب اوسط نمرات ۶۵٪ در کل دوره ماستری
۲. دفاع موفقانه از پایان نامه.
۳. تصفیه حساب کامل با بخش مالی و سایر بخشهای دانشگاه.

فصل ششم: امور مالی

ماده ۲۹: فیس

۱. هر محصل باید فیس تعیین شده آن سمستر را پرداخت نماید.
 ۲. هزینه هر سمستر قبل از شروع هر سمستر به حساب مخصوص دانشگاه واریز گردد.
 ۳. محصل مجاز است که فیس خود را به صورت سمسروار در اول هر سمستر یا در ابتدای دوره ماستری، فیس کل دوره را پرداخت نماید.
 ۴. فیس ثبت نام برای شرکت در کانکور ماستری چهار هزار افغانی تعیین شده است.
 ۵. فیس ثابت هر سمستر مبلغ بیست هزار افغانی و هزینه هر کربدت درس بجز پایان نامه، پنج هزار افغانی است.
 ۶. هزینه هر کربدت پایان نامه هفت هزار افغانی می باشد.
- تبصره: کلیه فیس های تعیین شده بر اساس شرایط اقتصادی و رقابتی، ممکن است تغییر کند.
- ۷- در صورت عدم دفاع محصل از تیزس در سمستر چهارم، فیس ثابت در هر سمستر تا زمان دفاع از تیزس دریافت می گردد.

این طرز العمل در شش فصل و بیست و نه ماده تنظیم گردیده است که بعد از تأیید شورای علمی دانشگاه، قابل اجرا می باشد.